

Raport z jesiennej wyprawy Uniwersytetu Śląskiego na Spitsbergen

Ekspedycja polarna rozpoczęła się 11 września 2015 r. i trwała do 6 października 2015r. Uczestniczyli w niej studenci Uniwersytetu Śląskiego: Katarzyna Stachniak, Joanna Marchlińska, Arkadiusz Piwowarczyk, studentka University of Bath: Amy MacFarlane oraz doktorant Interdyscyplinarnych Studiów Polarnych w Centrum Studiów Polarnych: Krzysztof Senderak.

Pierwsze osiem dni uczestnicy wyprawy spędzili na statku naukowo-badawczym Horyzont II, który wypłynął 11 września i dotarł do Horsundu 19 września. Podczas rejsu uczestnicy ekspedycji brali udział w szkoleniach: przeciwpożarowym, z obsługi sprzętu ratowniczego (wodowanie tratw ratunkowych, instrukcja korzystania z Helly Hansen-ów).

W pierwszym dniu po dopłynięciu miał miejsce rozładunek, transport zaopatrzenia stacji, głównie w żywność która musi wystarczyć aż do wiosny. Również uczestnicy wyprawy pomagali w rozładunku a dokładniej w transporcie i układaniu żywności w wielkich chłodniach. Gdy wszyscy uczestnicy zostali przydzieleni do swoich pokoi, wypakowali się, odbyło się spotkanie organizacyjne oraz przyjęcie powitalne.

Każdy uczestnik wyprawy miał z góry ustalone zadania do wykonania, dlatego już następnego dnia wszyscy zabrali się do pracy. Część uczestników wyruszyła na lodowiec Werenskiolda gdzie między innymi dokonali demontażu stacji meteorologicznej, oraz spędzili noc w stacji polarnej Uniwersytetu Wrocławskiego im. Stanisława Baranowskiego (Baranówka). W tym czasie druga część zespołu transportowała sprzęt geofizyczny z stacji polarnej aż na wschodnie zbocze Fugleberget (568 m. n. p. m.). Gdzie w ciągu kolejnych dni były dokonywane pomiary elektrooporowe oraz georadarowe, takie same pomiary odbyły się na równoległym lecz znacznie stronszym stoku usypiskowym, po drugiej stronie lodowca Hansa, można było się tam dostać tylko za pomocą łodzi.

W czasie od 19 do 27 września udało się wykonać z powodzeniem wszystkie wcześniej zaplanowane cele, badania geofizyczne były prowadzone pod opieką dr Marty Kondrackiej.

27 września część uczestników wyprawy, oraz zespołu technicznego który w okresie letnim pomagał gospodarzom stacji - zimownikom w obsłudze stacji, rozpoczęli swoją podróż powrotną, która trwała do 6 października o dwa dni dłużej od planowanej podróży, ze względu na bardzo złe warunki na morzu.

W ciągu kolejnych dni pod opieką Prof. Jacka Jani, dr Dariusza Ignatiuka oraz dr Marty Kondrackiej były prowadzone prace glaciologiczne, głównie na lodowcu Hansa ale również na Lodowcu Stora oraz Lodowcu Werenskiolda. Były to prace między innymi związane z pomiarem tyczek ablacyjnych, naprawą stacji meteorologicznej, pomiarami GPS.

1-ego października Anton Sedlak oraz Arkadiusz Piwowarczyk zostali przetransportowani na Storbreen, w celu pomiaru tyczek ablacyjnych. Lodowiec ten znajduje się na końcu fiordu ok. 2 godzin łodzią i jest on znacznie większy od lodowca Hansa.

Kolejnego dnia (2 października) prowadzono pomiar pięciu pierwszych tyczek ablacyjnych znajdujących się na lodowcu Hansa oraz zgrywano dane z stacji meteorologicznej.

3 października zespół: dr Dariusz Ignatiuk, dr Marta Kondracka, Anton Sedlak, Arkadiusz Piwowarczyk wyruszyli do Baranówki. Znaczną część drogi przebyli łodzią prowadzoną przez Prof. Jacka Janie którą dotarli aż do Hytteviki, skąd czekała ich jeszcze około godzinna wędrówka do stacji polarnej Uniwersytetu Wrocławskiego gdzie spędzili noc. W tym samym dniu wykonywano pomiary GPS.

Kolejnego dnia cały zespół wyruszył na Lodowiec Werenskiolda, na miejscu uczestnicy podzielili się na dwa dwuosobowe zespoły. Ich celem było wykonanie pomiarów GPS oraz zebranie danych z stacji meteorologicznej a następnie powrót do polskiej stacji polarnej w Horsundzie. Następnego dnia uczestnicy wyprawy rozpoczęli podróż powrotną, najpierw łodzią do Longyearbreen gdzie spędzono noc a kolejnego dnia wrócili samolotem do Polski.

Podczas jesiennej wyprawy na Spitsbergen uczestnikom udało się zrealizować wszystkie wcześniej zaplanowane cele. Wyprawa została dofinansowana ze środków projakościowych Krajowego Naukowego Ośrodka Wiodącego (KNOW) otrzymanych przez Centrum Studiów Polarnych na lata 2014 – 2018.

Arkadiusz Piwowarczyk

Fot. 1 Pomiar elektrooporowiy na zboczu Fugleberget.

Fot. 2 Pomiar GPS tyczki na lodowcu Hansa.